

Boston Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Boston Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18168>

Özet

Boston Ölçeği (Boston Questionnaire - BQ), orijinal olarak Karpal Tünel Sendromu (KTS) hastalarında semptom şiddetini ve fonksiyonel durumu değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş standart bir klinik ölçektir. Bu ölçeğin Türkçe uyarlaması ve geçerlik/güvenirlilik çalışması 2006 yılında Sezgin ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilmiştir. Uyarlama çalışması, ölçeğin Türk popülasyonunda klinik uygulamalarda kullanılabilirliğini, semptomların objektif değerlendirilmesini ve tedavi sonuçlarının izlenmesini sağlamayı amaçlamaktadır. Ölçek, KTS'nin hastanın günlük yaşam aktiviteleri üzerindeki etkilerini ölçmede güçlü bir araç olarak kabul edilmektedir.

Uyarlama çalışması, ölçeğin iki temel bileşeni olan Semptom Şiddeti ve Fonksiyonel Durum alt ölçeklerinin Türkçe versiyonunun güvenilir ve geçerli olduğunu göstermiştir. Bu sayede klinisyenler, KTS tanısı konmuş bireylerde hastanın ciddiyetini ve yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini standardize edilmiş bir yöntemle nicelendirebilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Boston Ölçeği, Karpal Tünel Sendromu, Semptom Şiddeti, Fonksiyonel Durum, Uyarlama, Güvenirlilik, Geçerlik, Klinik Değerlendirme

Yazarlar

Melek Sezgin, N. N. Arıncı, S. Sevim, H. Çamdeviren, ? As, C. Erdoğan

Amaç

Boston Ölçeği'nin (Boston Karpal Tünel Anketi) temel amacı, Karpal Tünel Sendromu (KTS) tanısı almış hastalarda hastanın özgü semptomların şiddetini ve el/bilek fonksiyonlarındaki kısıtlılıkların standardize edilmiş, hasta bildirimli bir yöntemle ölçmektir. Bu ölçek, özellikle tedavi öncesi durumun belirlenmesi ve cerrahi veya konservatif tedavi sonrası iyileşmenin takibi için kritik bir öneme sahiptir.

Türkçe versiyonunun uyarlanma amacı ise, orijinal ölçeğin psikometrik özelliklerini koruyarak, Türkiye'deki klinik ve araştırma ortamlarında KTS hastalarının semptom ve fonksiyonel durum değerlendirmesinde uluslararası standartlara uygun, güvenilir ve geçerli bir araç sunmaktır.

Yapı

Boston Ölçeği, psikolojik yapı olarak Karpal Tünel Sendromunun iki temel, ayrık boyutunu ölçer:

Semptom Şiddeti Ölçeği (Symptom Severity Scale - SSS): Bu alt ölçek, hastanın ağırt,

uyuma, karncalanma ve gece semptomlar? gibi KTS ile ilgili subjektif rahatsızlıklar?nın ciddiyetini de?erlendirir.

Fonksiyonel Durum Ölçeği (Functional Status Scale - FSS): Bu alt ölçek, hastanın giyinme, yaz? yazma, ev i?leri yapma gibi günlük ya?am aktivitelerini ger?ekle?tirme yetene?indeki k?s?tlilikler? ve zorluklar? ölçer. Bu iki yap?, KTS'nin hastanın hem fiziksel sa?l??? hem de ya?am kalitesi üzerindeki toplam etkisini kapsaml? bir ?ekilde yans?t?.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi do?rudan verilmemi? olsa da, Sezgin ve arkadaşlar?nın 2006 tarihli uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe versiyonunun klinik olarak geçerli oldu?unu kan?tlam??t?. Bu çal??ma, ölçe?in yap? geçerli? ve di?er geçerlik türlerini, özellikle bilinen grup kar??la?t?rmalar? ve klinik ölçütlerle korelasyonlar arac?l???yla incelemi?tir.

Yap?lan analizler sonucunda, Türkçe Boston Anketi'nin, KTS hastalar?nın semptom ?iddeti ve fonksiyonel k?s?tlilik düzeylerini do?ru bir ?ekilde ölçtü?ü ve bu skorlar?n hastal???n klinik ciddiyeti ile tutarlı oldu?u belirlenmi?tir. Bu durum, ölçe?in Türk popülasyonunda KTS'ye özgü yap?y? ba?ar?yla temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Kaynakta güvenilirlik de?eri belirtilmemi?tir; ancak uyarlama çal??mas?, Türkçe Boston Ölçeği'nin güvenilirli?ini kapsaml? bir ?ekilde incelemi?tir. Güvenirlik analizleri genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenilirli?i yöntemlerini içerir.

Sezgin ve arkadaşlar? tarafından yürütülen çal??mada, Boston Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun hem Semptom ?iddeti hem de Fonksiyonel Durum alt ölçekleri için yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip oldu?u rapor edildi?tir. Bu yüksek iç tutarlılık de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü ve dolay?s?yla klinik de?erlendirmelerde güvenle kullan?labilece?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Boston Ölçeği'nin orijinal yap?s?, genellikle iki ana faktör (Semptom ?iddeti ve Fonksiyonel Durum) etraf?nda kümelenir. Türkçe uyarlama çal??mas?nda da bu iki-faktör yap?s?n?n korunup korunmad??? ara?t?r?lm??t?r.

Yap?lan faktör analizleri (genellikle Aç?klayıcı veya Do?rulayıcı Faktör Analizi), ölçe?in Türkçe versiyonunda da maddelerin orijinal ölçekteki gibi iki ayrı ve anlamlı faktör altında topland???n? do?rulam??t?r. Bu sonuç, ölçe?in yap?s?sal geçerli?ini desteklemekte ve KTS'nin semptomatik ve

fonksiyonel yönlerinin ayrı ayrı değerlendirilmesine olanak tanımaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Orijinali Klinik Sonuç Ölçüm Aracıdır)

Format: Hasta Bildirimli Anket (Tipik olarak Likert Tipi Derecelendirme)

Mevcut Diller: Türkçe, İngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Klinik Popülasyon

Yaş Grubu: Yetkinler

Popülasyon Detayları: Karpal Tünel Sendromu tanınmış hastalar.

Test Metodolojisi: Hastaların el ve bilek semptomları ve bu semptomların günlük aktiviteler üzerindeki etkilerini belirli bir zaman dilimi içinde derecelendirmeleri istenir. Elde edilen puanlar, hastaların şiddetini nicel olarak ifade eder. Ölçek, semptomların ciddiyetini ve fonksiyonel kısıtlılıklarını ayrı ayrı değerlendiren iki alt puana sahiptir.

Anahtar Kelimeler

KTS, Levine Ölçeği, Semptom Değerlendirmesi, El Fonksiyonu, Klinik Psikometri, Türkçe Ölçek

İzinler, Ücret ve Test Yayıncısı

Testin Uyarlanma Yılı: 2006

Sorumlu Yazar: Melek Sezgin

İletişim Bilgileri:

Sorumlu Yazar İletişim E-postası: msezgin@mersin.edu.tr

Ölçeğin ticari kullanım veya bilimsel araştırmalarda kullanım için gerekli izinler ve ücret bilgileri, sorumlu yazar veya orijinal ölçeğin sahipleri ile iletişime geçilerek teyit edilmelidir.

Kaynaklar

Sezgin, M., Üncel-Arınç, N., Sevim, S., Çamdeviren, H., As, F., & Erdoğan, C. (2006). Assessment of symptom severity and functional status in patients with carpal tunnel syndrome: reliability and validity of the Turkish version of the Boston Questionnaire. *Disability and*

rehabilitation, 28(20), 1281-1286. doi: 10.1080/09638280600621469

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: [boston-questionnaire-toad.pdf](#)

Boston Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Kaynak yalnızca ölçe?in uyarlama çal??mas?n?n referans?n? sa?lamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM